

הידרוסונוגרפיה תלת-מימדית- דף הסבר

(שמות נוספים לבדיקה: סונוהיסטרוסלפינגוגרפיה, 3D Sono-HSG, SIS)

מהי הידרוסונוגרפיה?

מדובר בסדרה של הדמיות על-קול של איברי האגן שמטרתן לבדוק את תקינותם של חלל הרחם ושל החצוצרות. כדי לקבל תמונות גם של החלק הפנימי של האיברים המצולמים, מוזלף נוזל פיזיולוגי סטרילי (מי מלח - Normal Saline) דרך הנרתיק אל תוך הרחם והחצוצרות. במסגרת הבדיקה מבוצע גם אולטראסאונד תלת-מימד של הרחם, הנותן תמונה מיטבית של מבנה הרחם, במיוחד הודות להזרקה הנוזל המאפשרת הערכה גם של חלקו הפנימי. בבדיקה זו, שלא כמו בצילום רחם, אין חשיפה ליוד או לקרני רנטגן.

הבדיקה נעשית בשיתוף היחידה לאולטרסאונד מיילדותי וגינקולוגי.

במקרים מסויימים ניתן להשתמש בקצף מסוג ExEm להדגמת החצוצרות ואז הבדיקה נקראת HyFoSy.

מתי עושים הידרוסונוגרפיה?

הבדיקה נעשית לרוב במסגרת בירור של בעיות פוריות אצל נשים, או במסגרת בירור ממצאים חריגים ברחם כגון פוליפים, דימום לא סדיר, אובדן הריון חוזר, וכן להערכת חלל הרחם לקראת טיפולי IVF. הבדיקה מסייעת לאשר או לשלול הימצאות של מומים, גידולים, חסימות או הידבקויות באיברים אלה.

הכנה מוקדמת לבדיקה:

- הבדיקה נעשית במחצית הראשונה של המחזור טרם הביוץ, 12-5 ימים לאחר תחילת הדימום הווסתי (לא כתמים).
- יש להתקשר לקבוע תור בימים 1-2 לזווסת. פרטי הקשר מופיעים בהמשך.
- אין לקיים יחסי מין מתחילת הזווסת ועד לאחר הבדיקה כדי להבטיח שהנבדקת אינה בהריון.
- נא להצטייד בהפניה והתחייבות.
- יש ליידע את הרופא במקרים של דלקות אגן בעבר או מחלות לב המצריכות טיפול אנטיביוטי מניעתי.
- ניתן לאכול ארוחה קלה בבוקר לפני הבדיקה אך לא ממש סמוך אליה.
- במקרה של סיכון יתר לזיהומים באגן, ניתן לשקול נטילת אנטיביוטיקה מסוג דוקסיציקלין (בהיעדר אלרגיה) במינון 100 מ"ג בערב לפני הבדיקה ובבוקר הבדיקה. את האנטיביוטיקה יש ליטול עם האוכל ולהקפיד לא לשכב במשך חצי שעה לאחר הנטילה. נא לבקש מרשם מהרופא המטפל.
- אנו ממליצים על נטילת משכך כאבים מסוג NSAIDS (אדוויל, איבופרופן וכדומה) במינון 400 מ"ג כ-30-60 דקות לפני הבדיקה. ניתן לקנות בבית מרקחת ללא מרשם רופא.
- מומלץ להגיע עם מלווה.
- בדרך כלל יש לרוקן את שלפוחית השתן לפני התחלת הבדיקה.
- ביחידת ה-IVF תתבקשי לחתום על הסכמתך לבדיקה. טופס ההסכמה מסביר את הסיבוכים האפשריים, הכוללים כאבים דמויי כאבי מחזור, סיכון קל לזיהום ברחם ודימום קל. סיבוכים נדירים יותר המופיעים בספרות הרפואית ומצויינים בטופס הם: התלקחות מחודשת של דלקות אגן כרוניות, ניקוב הרחם, לרבות הצורך, לעיתים רחוקות, לכרות את הרחם.

איך עושים את הבדיקה?

את הבדיקה מבצע רופא נשים והוא נעזר על פי רוב בטכנאית אולטרסאונד או רופא מומחה באולטרסאונד. משך הבדיקה 5-10 דקות.

הנבדקת תתבקש לשכב על כיסא בדיקה גינקולוגי. לאחר כיסוי המפשעה והירכיים בבד סטרילי הרופא יחדיר מכשיר המאפשר הסתכלות על צוואר הרחם (ספקולום) ולעיתים רחוקות ישתמש במכשיר התופס את צוואר הרחם (טנקולום). יחטא את צוואר הרחם ולאחר מכן יחדיר צינורית גמישה ועדינה בקוטר כ-2 מ"מ לתוך צוואר הרחם. בקצה הצינורית בלון שמתנפח בתוך הרחם לקוטר של כ-8 מ"מ. דרך הצינורית ותחת סריקת אולטרסאונד מוזרם הנוזל הסטרילי (Normal Saline) או הקצף. האולטרסאונד עוקב אחר התמלאות הרחם והחוצצרות בנוזל. לאחר שהחלל התמלא בנוזל, הרופא או טכנאית האולטרסאונד מפיקים סדרה של צילומים. בהמשך מעבדים את התמונות בעזרת המחשב ליצירת שחזור תלת-מימדי של צורת חלל הרחם.

במהלך הזרקת הנוזל את עשויה להרגיש אי נוחות הדומה לכאבי מחזור, שעשויים להימשך עד מספר שעות לאחר הבדיקה. לכן אנו ממליצים בחום להגיע לבדיקה עם מלווה שיכול להסייע חזרה הביתה.

תוצאות הבדיקה

התוצאות מפוענחות ע"י הרופא במקום. פענוח רשמי ותמונות יימסרו למטופלת מיד לאחר הבדיקה.

לאחר הבדיקה:

יתכנו תחושת אי נוחות או כאב באגן ובבטן עקב התכווצות הרחם. התחושות יחלפו זמן קצר לאחר הבדיקה. אם יש צורך, ניתן להשתמש במשככי כאבים (כגון אקמול, אופטלגין, אדוויל, נורופן, איבופרופן) במשך היום שלאחר הבדיקה.

לאחר הבדיקה חלק מהנוזל שהוחדר יטפף מהנרתיק, כמו כן, יתכן שיופיע דימום נרתיקי בכמות לא משמעותית שמקורו בד"כ בצוואר הרחם.

יש לפנות לטיפול רפואי במקרים הבאים: דימום שנמשך יותר מיומיים, כאב חזק שאינו מגיב לטיפול, עלייה בחום הגוף.

אנא עדכנו את הצוות המבצע לגבי הופעת סיבוכים.

על ההתוויות לבדיקה והסיכונים האפשריים יש לשוחח עם הרופא המפנה.

מיקום היחידה להפריה חוץ-גופית (IVF) - בנין יולדות קומה 4 (ימינה מיד לאחר עגלת הקפה ובמעלית השקופה לקומה העליונה, או במעלית המרכזית לקומה 3 ואז קומה ברגל)

טלפון לקביעת תורים: 09-8609590, פקס: 09-8609531, דוא"ל: ivf@laniado.org.il

התור ייקבע לאחר משלוח הפנייה מהרופא המטפל והתחייבות מקופ"ח (לפי קוד משרד הבריאות 76831) למייל או הפקס לעיל. לאפשרות של תשלום עצמי - שאלו את המזכירות.

צוות המחלקה לפוריות והיחידה לאולטרסאונד מיילדותי וגינקולוגי עומדים לרשותך וישמחו להיענות לפנייתך לקבלת הסבר נוסף. בהצלחה!